

VINERI • 15 AUGUST 2014 • ANUL LXIV NR. 33

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

„Dacă oamenii ar fi atât de organizați și de harnici cum sunt albinele...”
Multe întrebări și tot atâtea răspunsuri despre alegeri
Pelerinaj în Franța, Italia și Grecia

CALENDAR ORTODOX

18 august, luni, Sf. Mc. Flor, Lavru, Polien și Leon.
19 august, marți, Sf. Mc. Andrei Stratilat; Sf. Cuv. Timotei, Agapie și Tecla.
20 august, miercuri, Sf. Prooroc Samuel; Sf. Mc. Sever, Eliodor și Teoharie.
21 august, joi, Sf. Ap. Tadeu; Sf. Mc. Vasa; Sf. Mc. Donat diac.
22 august, vineri, Sf. Mc. Agatonic, Zotic, Zinon, Teoprepie, Achindin și Severian.
23 august, sâmbătă, Sf. Mc. Lup; Sf. Sfințit Mc. Irineu, episcopul de Lugdunum.
24 august, duminică, Sf. Sfințit Mc. Eutihie și Cosma Etolul; Sf. Mc. Tation. Duminica a XI-a după Rusalii (Pilda datornicului nemilostiv).

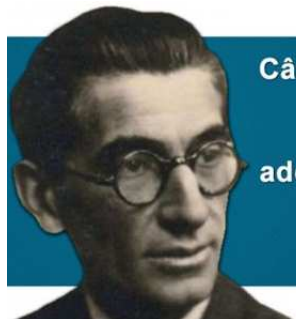
Gândurile săptămânii

„Să lupți pentru o idee, să lupți pentru un sentiment, pentru o patimă sau pentru o nebunie, dar să crezi în ceva și să lupți, asta e viața. Cine nu simte nevoia unei lupte, nu trăiește ci vegetează.”

Panaît Istrati

„Dacă îți limitezi alegerile numai la ceea ce pare posibil sau rezonabil, te depărtezi de la ceea ce vrei cu adevărat și rămâi doar cu un compromis.”

Robert Fritz

**Cât de târziu ne învață
viața să prețuim
sentimentele la
adevărata lor valoare...**

Panaît Istrati

„Cel mai grozav lucru care mi s-a întâmplat – uități-vă sunt căutată și asta-i fericirea mea. N-am suferat și n-am insistat la nimeni ca să joc pentru că am observat că sunt dorită de public și distribuită în spectacole. Și atunci mi-am dezvoltat cariera încet, încet. Sunt actrița care vine la cabină cu două ore mai devreme pentru că așa m-am obișnuit. Când joc, vreau și simt nevoia să am bucuria serii. Joc cu plăcere pentru cel care a plătit și a venit să mă vadă. Tot ce am făcut am făcut cu dăruire și cu dragoste pentru meserie, pentru că fără asta nu se poate.”

Tamara Buciuceanu-Botez

„Violența dă naștere la și mai multă violență.”

Mahatma Gandhi

„Pentru a-ți stăpâni corpul, mai întâi trebuie să-ți stăpânești spiritul.”

Ginghiz Han

„Fie ne găsim un drum, fie ne facem unul.”

Hannibal

„Cel mai important lucru din lume nu este unde ne aflăm, ci în ce direcție mergem.”

Oliver W. Holmes

„Să dai, să dai, iată marea fericire a vieții. Să dai mai ales la timp, fiecare lucru la vremea lui. Să dai râsul, să dai lacrimile... să-ți trăiești aventurile, să-ți trăiești durerea... să înhați raza de bucurie care fuge, să-ți arăți dinții frumoși în râsul pe care niște ochi umezi ți-l cerșesc și apoi să plângi nebunește, din toată inima sătulă de bucurie! Să plângi un timp... și apoi să râzi!”

Panaît Istrati

Ungaria candidează la Oscar
cu filmul lui Cornel Mândruțau

Propunerea Ungariei pentru Premiul Oscar pe anul 2015 este filmul „Fehér Isten” (Dumnezeul Alb) al lui Cornel Mândruțau, regizor cu rădăcini românești. Propunerea a fost făcută săptămâna trecută de către Fondul Național de Film, pentru categoria „Cel mai bun film străin”.

Noul film al lui Mândruțau a avut mari succese atât în străinătate, fiind lansat la festivalul de la Cannes, cât și în cinematografele din Ungaria, unde a fost văzut de mai mult de 35.000 de persoane. Lungmetrajul „Fehér Isten/White God/Dumnezeul Alb”, regizat de cineastul Cornel Mândruțau, a obținut, pe 23 mai, premiul Un Certain Regard la Festivalul Internațional de Film de la Cannes.

Până acum, drepturile de distribuție ale filmului

„White God” au fost cumpărate de 24 de țări, printre care și de Statele Unite ale Americii.

Filmul „White God” este o fabulă despre o haită de câini vagabonzi care scapă dintr-un adăpost și se revoltă împotriva omenirii. Filmul lui Mândruțau tratează istoria prieteniei dintre o fetiță și un câine. Acțiunea este plasată într-o

lume utopică, în care stăpânii trebuie să plătească o suprataxă după fiecare corcitură, de aceea îi aruncă în stradă cu sutele. Tatăl fetei de 13 ani, Lili, scapă și el de Hagen, câțelul fetei, iar Lili pleacă în căutarea lui. Între timp câinii aruncați în stradă se revoltă și, conduși de Hagen, pornesc să se răzbune pe oameni. E.S.

Dansatorii din Micherechi
pe meleaguri clujene

Tinerii dansatori ai Echipii de Păstrare a Tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi vor participa în perioada 20–26

august la cea de-a XVI-a ediție a Festivalului folcloric „Sfântul Ștefan” de la Cluj-Napoca. După festivalul internațional de la Cluj,

în zilele de 29–30 august vor evolua pe scena Festivalului Castraveților din Micherechi cu o nouă coregrafie. A.C.

Poza săptămânii

Centrul de Transport în Comun din Budapesta a lărgit lista de limbi a automatelor de bilete. De acum, pe lângă limbile maghiară și engleză, meniul aparatelor poate fi accesat și în limba română, ajutând astfel turiștii români la cumpărarea билетelor și abonamentelor pentru transportul în comun din capitala ungară.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Teodor Petruța, un apicultor însuflețit din Julia
(foto: Ana Cioca)

Întrebări și tot atâtea răspunsuri despre alegerile minoritare din Ungaria

Biroul Electoral Național din Ungaria a întocmit și a publicat în pagina sa oficială www.valasztas.hu, la butonul referitor la alegerile minoritare, un set de întrebări frecvente și răspunsuri despre regulile alegerilor de autoguvernări minoritare din toamna acestui an. Redăm mai jos câteva dintre aceste informații în traducere românească. (Toate întrebările și răspunsurile în ungurește le găsiți aici: valasztas.hu/hu/nemz2014/917/917_0.html).

● Care sunt cele 13 naționalități?

În Ungaria sunt recunoscute, prin lege, 13 naționalități: bulgarii, grecii, croații, polonezii, nemții, armenii, romii, românii, rusinii, sârbii, slovaci, slovenii și ucrainenii.

● Care sunt condițiile pe baza cărora pot vota lista naționalității?

Alegătorii se pot înscrie în registrele centrale ale naționalităților până pe 26 septembrie. Cel care nu se înregistrează, nici nu poate vota, dar nici nu poate candida la alegerile minoritare.

● Cum mă pot înregistra?

Înregistrarea se poate face personal sau prin poștă la birourile electorale locale de la primăriile din localitatea de reședință sau online, la www.valasztas.hu.

● Cetățenii UE, imigranții, rezidenții sau refugiații care au adresă permanentă în Ungaria pot lua parte la alegerile minoritare?

Da, în caz că s-au înscris pe listele naționalităților. Imigranții și rezidenții nu pot fi, însă, candidați la alegerile minoritare.

● Un candidat poate

porni la alegeri doar în localitatea în care își are reședința?

Nu există astfel de obligație.

● Cine poate fi candidat?

Candidatul la alegerile minoritare trebuie să fie înscris în registrul naționalității și trebuie să se declare că la alegerile anterioare nu a fost candidatul altei naționalități. În declarație mai trebuie să se angajeze la reprezentarea naționalității, să declare că vorbește limba, cunoaște cultura și tradițiile naționalității pe care o va reprezenta.

● Câți candidați pot să recomand?

Un alegător de naționalitate are posibilitatea să recomande mai mulți candidați ai aceleiași naționalități. Dar îi poate recomanda doar pe acei candidați, care sunt înscrși în același registru cu el. (Deci, un slovac nu poate recomanda un român. – n.r.)

● Începând de când pot aduna recomandările candidații și organizațiile de desemnare?

Recomandările pot fi adunate începând din 25 august...

a) ...până pe 8 septembrie pentru candidații la alegerile locale.

b) ...până pe 9 septembrie pentru candidații pe listele teritoriale sau pe țară.

● Pe ce perioadă vor fi alese autoguvernările minoritare?

Diferit de anii anteriori, acum autoguvernările minoritare vor fi alese pentru o perioadă de 5 ani.

● Cum vor fi alegerile locale, teritoriale și pe țară?

O noutate a alegerilor din 12 octombrie va fi că vor fi ținute în aceeași zi toate alegerile, cele locale, cele teritoriale și cele pe țară. Vor fi alese în mod direct atât reprezentanțele județene (teritoriale) cât și cele pe țară, adică va dispărea sistemul de alegere prin electori.

● În ce limbă este redactată fișa de votare?

Fișa va fi redactată în două limbi: în limba maghiară și în limba naționalității respective.

● Se poate vota prin corespondență?

Nu. Doar personal se poate vota.

● Primesc sprijin financiar de la buget candidații la alegerile de autoguvernări minoritare?

Nu, în cazul alegerilor minoritare, nici candidații și nici organizațiile de desemnare nu primesc bani de la stat pentru cheltuielile de campanie electorală. E.Ș.

EDITORIAL

Pilda lui Brâncoveanu

În vara Anului Domnului 2014, sute de mii de oameni creștini își părăsesc casele, fug doar cu hainele pe ei salvându-și viața din fața jihadiștilor din Irak. Ziarele ne anunță că, după ce gruparea teroristă Statul Islamic a cucerit orașul Mosul, aceasta i-a obligat pe creștini să se convertească la islam sau, dacă nu, să părăsească zona pentru a nu fi „trecuți prin sabie”. Bisericele din orașele cucerite sunt ocupate, iar crucile scoase și rupte în bucăți. Casele creștinilor au fost însemnate cu litera „N” de la „Nazareean”, termen peiorativ care în Coran îi desemnează pe adepții Nazariteanului Hristos, adică pe creștini. De la o zi la alta, pentru sute de mii de oameni pământul natal a devenit un loc străin, presiunile s-au transformat în amenințări, amenințările în fapte sângeroase, și așa au ajuns creștinii din Irak să fie nevoiți să aleagă: valiza sau sicriul, plecarea de pe pământurile strămoșești sau moartea. Patriarhul caldeean atenționează opinia publică: dacă nu se oprește acest război fundamentalist nu va putea fi evitat un nou genocid. Epurarea religioasă din Irak este o adevărată crimă împotriva umanității. Fanaticii barbari prin acest război omoară nu doar oameni, femei și copii, dar distrug o întreagă lume, distrug pentru totdeauna secole de civilizație, distrug diversitatea confesională și culturală din lumea arabă. Pentru că istoria se tot repetă...

Se pare că umanitatea nu a învățat nimic din propriile greșeli. În 2014, anul când comemorăm 100 de ani de la izbucnirea Primului Război Mondial, o parte a planetei noastre clocotește de războaie. Unele lupte se duc pentru ideologii, altele pentru bunurile energetice. Creștinii sunt atenționați în paginile Sfintei Scripturi: „Și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.” (Matei 10, 22)

Evocarea amintirii marelui domnitor român Constantin Brâncoveanu este, poate, mai actuală decât oricând. Nu doar pentru că în acest an, pe 15 august, se împlinesc exact trei secole de la decapitarea lui Brâncoveanu și a fiilor săi de către turci, ci deoarece și ei au fost scurtați de capete pentru că nu au renunțat la credința lor, la ortodoxie. Biserica îi prăznuiește în ziua de 16 august pe Sfinții Martiri Brâncoveni: Constantin Voievod cu fiii săi, Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache. Pe vremea domniei lui Brâncoveanu, între 1688–1714, o domnie lungă pentru acea perioadă de dese schimbări la tron, românii au trăit multe reforme benefice, cultura românească era în floare. Călăuzit toată viața de credință, el a apărut interesele religioase ale românilor și ale lumii ortodoxe, a citorit lăcașuri de cult, a tipărit și răspândit cărțile Bisericii și, deși ar fi putut fi cruțat, nu și-a renegat credința nici în ultimele clipele ale vieții, devenind astfel un martir al credinței.

Viața pilduitoare a lui Constantin Brâncoveanu ne învață și după 300 de ani câteva elemente de bază pentru orice om: iubire de neam, credință și jertfă. Brâncoveanu a fost cunoscut pe vremea lui ca un domnitor bun, iubitor de neam. A sprijinit tipărirea românească, a ajutat școlile, a dat Bucureștiului o „Academie Domnească”, a citorit biserici și mănăstiri.

Sfârșitul tragic l-a ajuns chiar în ziua când împlinea vârsta de 60 de ani. Cronicarul Gheoghe Șincai scria în „Cronica românilor” că marele domnitor Brâncoveanu le-a fi grăit astfel fiilor săi în ora morții: „Iată, toate avuțiile și orice am avut, am pierdut! Să nu ne pierdem încă și sufletele... Stați tare și bărbătește, dragii mei! Să nu băgați seama de moarte. Priviți la Hristos, mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi și cu ce moarte de ocară a murit. Credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici vă clătiți din credința voastră pentru viața și lumea aceasta.”

Și din păcate, istoria se tot repetă...

Eva Șimon

Alegerile de autoguvernări minoritare vor fi în fiecare localitate în locații diferite față de alegerile locale

Pelerinaj în Italia, Franța și Grecia

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în perioada 22 iulie – 2 august 2014, un grup de viețuitori de la Centrul Eparhial din Iula, dar și din Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului, împreună cu Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, au efectuat un pelerinaj la mai multe biserici și mănăstiri din Italia, Franța și Grecia.

Pelerinajul a cuprins vizite și slujiri la parohii ortodoxe românești (precum Reședința Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, din Roma, sau Parohia Românească din Genova, unde cu binecuvântarea Ierarhului locului, a Preasfințitului Părinte Episcop Siluan al Italiei, a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierască în Duminica a VII-a după Rusalii, 27 iulie 2014, de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, Părintele Paroh

Sorin Constantin Filip și alți clerici din cele două Episcopii, iar la final a fost oferită pentru Catedrala Episcopală din Iula o paticică din Moaștele Sfintei Marii Mucenițe Ecaterina, sau în locuri de referință legate de Sfinți cunoscuți și îndrăgiți atât în lumea ortodoxă, răsăriteană, cât și în cea creștină apuseană (ca de pildă slujirea din cripta de la basilica „Sfântului Ierarh Nicolae”, din Bari, din 30 iulie 2014, deasupra mor-

mântului Sfântului care este și Ocrotitorul Duhovnicesc al Catedralei Episcopale din Iula), dar și vizitarea unor obiective spirituale și culturale foarte importante (precum basilica „San Pietro” și alte basilici imperiale de renume din Roma, capitala Imperiului Roman de altădată: basilica „Santa Croce di Gerusalemme”, în care se află părți foarte mari din lemnul Sfintei Cruci, pe care a fost răstignit Mântuitorul nostru Iisus Hristos, sau unul dintre piroanele răstignirii, precum și degetul Sfântului Apostol Toma; basilicile „San Giovanni in Laterano”, „Santa Maria Maggiore” și cele două basilici legate de Sfântul Apostol Pavel, cea construită pe locul în care a fost mucenic, la „Tre Fontane”, sau cea în care se găsește locul în care a fost înmormântat, la „San Paolo Fuori le Mura”;

(Continuare în pag. a 8-a)

La mulți ani, de Sf. Maria!

Cu ocazia sărbătorii închinată Adormirii Maicii Domnului, urăm un călduros „La mulți ani!” tuturor femeilor care poartă numele Sfintei Maria.

Sfânta Taină a Cununiei în biserica din Micherechi

Cununia face parte dintre Tainele Bisericii și prin ea se împărtășește harul Duhului Sfânt unui bărbat și unei femei, ridicând-o la reprezentare duhovnicească a legăturii dintre Hristos și biserică.

Pe 26 iulie, preoții Ioan Bun și Teodor Marc au oficiat, la biserica ortodoxă din Micherechi, Sfânta Taină a Cununiei pentru mirii Tiberiu Bordaș și Gabriela Toszczki. Tânăra mireasă a fost încredințată mirelui în fața sfântului altar în prezența nașilor Cristian Marc și Maria Bordaș Marc. La ceremonia cununiei, una dintre cele mai solemne ceremonii din Biserica Ortodoxă, mirii, nașii, părinții, rudele apropiate și prietenii s-au împreunat în rugăciune pentru buna înțelegere, dragoste nesfârșită, creștere duhovnicească și mântuirea tinerilor miri. A.C.

Schimbarea la față a Domnului în biserica din Otlaca-Pustă

În organizarea Asociației Ortodoxe Maghiare din Budapesta „MORISZ”, un grup de 30 de tineri din capitala maghiară, însoțiți de pr. Cristian Tatarka, a participat între 4–9 august, la o tabără biblică în județul Bichiș. Tabăra a fost organizată la Centrul pentru tineret de la Sălajul „Drăgan” din Otlaca-Pustă. În ziua de 6 august, tinerii au luat parte la Sfânta Liturghie de la biserica din Otlaca, cu ocazia sărbătorii Schimbării la față a Domnului Iisus Hristos. În cadrul activităților, tinerii au avut pe 8 august și o excursie la Iula, unde au vizitat Catedrala Ortodoxă „Sân Nicoară”, Centrul Eparhial și alte obiective importante din oraș. La Episcopia Ortodoxă Română din Iula, au fost primiți și călăuziți de PS Părinte Episcop Siluan. A.B.

„Dacă oamenii ar fi atât de organizați și de harnici cum sunt albinele...”

Români din Julia pasionați de albinărit

Albinele sunt considerate simbolurile purității și salvării, ale înțelepciunii și supunerii, dar și ale regenerării. Albina este una dintre cele mai extraordinare creaturi din lumea insectelor. Se știu multe despre albine și s-a scris enorm, nici o insectă nu a fost probabil studiată cu mai mult devotament ca ele și când vine vorba de albine, totuși această temă pare întotdeauna un miracol pentru cei care le privesc doar de la distanță sau... se mulțumesc doar să cumpere o miere de calitate la piață. „Dacă albinele ar dispărea, nici omul n-ar mai avea prea mulți ani de trăit”. Afirmatia îi este atribuită lui Albert Einstein și, cu toate că pare greu de crezut, lucrul acesta e foarte posibil, deoarece pe lângă faptul că ele ne produc mierea gustoasă, albinele au un rol vital în polenizare, în reproducerea a mii de specii de plante. Despre viața misterioasă a albinelor, despre lumea dintr-o stupină obișnuită, am încercat să aflăm amănunte de la un român din Julia, care în urmă cu câteva decenii a început să învețe secretul acestor mici făpturi alese, dăruite cu însușiri deosebite. Am stat de vorbă cu domnul Teodor Petruța și cu încă doi ucenici ai săi în ale albinăritului, ginerele Gheorghe Ruja și vărul acestuia, Ioan Ruja, cu toții români din Julia.

Îngrijind albinele din pasiune

Incursiunea în apicultură a domnului Petruța a început în urmă cu mai mulți ani, înainte ca acesta să fi ieșit la pensie. Îndemnat de un fost coleg de la școala din Aletea, unde domnul Teodor a fost director înainte de pensionare, s-a gândit să-și cumpere câteva familii de albine, chiar dacă nu știa prea multe despre apicultură. Zis și făcut. A cumpărat câteva familii de albine și acesta a fost începutul unei stupine, care mai târziu s-a dezvoltat treptat.

– Am avut în jur de 30–40 de stupi în perioada cât am fost încă activ. La început m-am gândit să-mi iau o grădină, să am pomi fructiferi ca să nu mă plictisesc după ce ies la pensie, însă albinele au intrat în viața mea și de atunci le îndrăgesc mult. În primii ani am învățat strictul necesar pentru a ști cum să îngrijesc albinele, dar ne-am bucurat și de un pic de profit. În acea perioadă ne-am construit casa și chiar au terminat copiii liceul, așa că ne-a căzut bine

un venit în plus. Mai târziu, îngrijind albinele cu pasiune, am început să am tot mai multe familii, având an în care am ajuns și la o sută de stupi. Mai târziu, după ce copiii au crescut, albinele l-au curcit definitiv și pe băiatul meu Zoltan, dar și pe ginerele Gheorghe Ruja. Am avut un an și ucenici din Julia, pasionați de apicultură, pe domnul Ștefan Oroian și pe Teodor Bányai, care au venit să mă ajute un an de zile până au știut totul despre albine. Iar azi sunt niște albinari iscusiți...

Pentru că nu-i plac lucrurile făcute de mântuială, domnul Petruța nici apicultura n-a lăsat-o așa, la voia întâmplării. Deși a început doar la stadiul de pasiune, a vrut să știe tot ce se putea despre lumea albinelor. A cerut sfatul unor stupari mai bătrâni, își cumpără și la ora actuală manualul apiculturului, dornic de a fi la curent cu toate noutățile care apar pe piață, iar azi îi urmează cei mai tineri. Ginerele său a făcut chiar un curs de apicultură, acum știe exact ce-i de făcut, stăpânește tehnicile, a învățat mecanismul de funcționare

a unui stup și a descifrat modul în care albinele știu să-și organizeze munca.

Totul despre viața albinelor în stup

– Anul apicol începe în august, când, după ce a fost recoltată mierea, încep și pregătirile pentru iarnă: asigurarea hranei, tratamentul contra bolilor, repararea stupilor, curățenia, etc. După iarnă, în luna martie, când temperaturile încep să treacă peste 10 grade, se lărgeste cuibul, astfel încât să se poată înmulți puietul, care se dezvoltă până la culesul de salcâm, ne explică Teodor Petruța, care ar sta să ne povestească mult și bine despre tot ce trebuie făcut într-un stup, de aceea ascultându-l am încercat să redau doar o parte din cele povestite de dânsul despre viața în stup a albinelor, despre pastoral, despre înmulțirea lor și alte amănunte interesante.

– Albina e curată, cea mai curată dintre insecte, e fertilă și mai cu seamă, e harnică, motiv pentru care a rămas până azi un simbol, însăși întru chiparea hărniciei. Dacă oamenii ar fi atât de organizați și de harnici cum sunt albinele ar fi alta situația noastră în lume. Dar să ne întoarcem la albinărit. Primăvara, apicultorul se gândește dacă există sau nu flori care să dea multă miere, hrana albinelor. Cel mai bun loc e cel în care există flori care să furnizeze polen și miere de la începutul primăverii până la sfârșitul toamnei. Trebuie să se îngrijească ca stupii să fie în ordine. În zilele cu vreme bună, albinele fac peste zece ieșiri pe zi. Măciile la rândul lor depun ouă fără înțetare, astfel că efectivul familiei crește pe zi ce trece de aceea trebuie să le asigurăm locul în stup, iar la fiecare stup eu am pus câte patru ușițe (urdiși) ca să nu stea la rând una după alta să intre și să iasă din stup. În perioada de înflorire a salcâmului este perioada cea mai rentabilă. Atunci când este floare multă de salcâm producția de miere e cea mai mare, albinele născute în primăvară ajung adulte, este perioada de maximă înflorire a familiei. Matca depune mai puține ouă de albine lucrătoare, începând în schimb să depună ouă de trântor și apoi de matcă. Lăsând astfel ouă pentru generația următoare, matca pleacă din stup împreună cu peste jumătate din albine. Mai apoi, noua matcă ajunsa la „tron” își face zborurile de împerecure și odată întoarsă în stup începe depusul ouălor.

(Continuare în pag. a 9-a)

Pe scurt...

MICHERECHI

Duminică, 17 august, Biserica Penticostală Nr. 1 din Micherechi va primi oaspeți din România. În cadrul serviciului divin de după masă, interpreți din grupul „Speranța” vor sluji prin muzică, aducând un mesaj de cercetare, de încurajare și de zidire sufletească. Programul va începe după amiază la ora 17.00.

MICHERECHI – ZALĂU

Asociația Culturală „Folclor tradițional” din Zalău va organiza și în vara acestui an tabăra folclorică tradițională „Țara Silvaniei”. Tabăra folclorică are ca scop educarea copiilor pentru promovarea și transmiterea obiceiurilor și tradițiilor românești. Pe 18 august sunt invitați să participe și un grup de elevi de la școala generală din Micherechi.

SĂCAL

S-a modificat data hramului bisericii din Săcal. Acesta nu va avea loc pe 30 august, cum am anunțat în numărul trecut al revistei noastre, ci cu o zi mai târziu, duminică, 31 august. Astfel, la scurtă vreme după Praznicul Împărătesc al Adormirii Maicii Domnului, Parohia Săcal sărbătorește cel de-al doilea hram. Biserica satului, închinată de la începuturi Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, o are ca ocrotitoare și pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Slujba arhierască la care va sluji alături de PS Episcop Siluan și un sobor de preoți și diaconi, va avea loc cu începere de la ora 9.30. După slujbă va avea loc o agapă frățască în curtea bisericii.

JULIA

La Centrul Cultural Românesc din Julia va fi organizată, pe 6 septembrie, o nouă ediție a Zilei Culturale a Românilor din Ungaria. Evenimentul va fi organizat de Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. În aceeași zi va avea loc și un festival gastronomic românesc.

Stupii lui Teodor Petruța

Vă mai amintiți ce fericită a adormit Cami a noastră după ce a cucerit munții, a cules cele mai bune fructe de pădure și a mângâiat o capră neagră? Cami era hotărâtă să își convingă părinții să se mute într-o casuță la țară, cât mai aproape de mătușa Prăjitură și unchiul Costache. În fiecare zi aștepta lângă telefon, repetând în gând rugămintele cu care urma să-i înduplece: „Viața la țară e mult mai ieftină”, „Aerul de la munte e sănătos”, „Mâncarea are alt gust aici”, „Mi-am făcut o mulțime de prieteni”, „Unchiul și mătușa n-ar mai fi singuri”.

Sfârșitul vacanței se apropia și mătușa susținea din ce în ce mai des. Nu mai avea poftă de mâncare, o privea ore în șir pe Cami și ofta lung și apăsător. Degeaba nepoata încerca să o înbuneze spunându-i că n-o să mai plece niciodată de lângă ea, mătușa Prăjitură primise un telefon de la oraș și știa că ziua despărțirii se apropia. Nu o lăsase inima să spună și fetiței că părinții vor trimite un șofer după ea și că nici nu va apuca să-i roage să se mute cu toții la poalele munților.

Unchiul Costache era și el foarte nervos. Dacă la începutul verii credea că nepoata lui este o orășeană răsfățată și deosebit de ciudată, acum, la începutul toamnei, nu-și putea imagina curtea fără întrebările și glumele lui Cami. Era așa de supărat că s-a hotărât să-i telefoneze tatălui fetiței.

– Alo! Buna ziua, domnule. Costache la telefon...

– Oh! Bon jour, unchiule Costache!

– Ptui! Altul cu care nu mă înțeleg...

– S-a întâmplat ceva cu Camelia, unchiule?

– Care Camelia, bre?!

– Fata! Fata mea este bine??

– Aaaa! Camii! Bineînțeles că este bine, de-asta te-am și sunat. E așa de bine că nu vrea să se mai întoarcă la oraș.

– Nu pot să cred așa ceva. Camelia este legată de confortul vieții la oraș. Este obișnuită cu menajere, rochițe scumpe, jucării și vacanțe exotice.

– Ei bine, Cami mătură curtea, face mâncare cot la cot cu mătușa Pica, șterge

Poveste de vacanță (6)

(Finalul)

praful, dă de mâncare la animale, e roșie în obraji și mai veselă ca oricând.

– Mă bucur să aud asta, unchiule. Știam că sunteți oameni harnici și gospodari și că se va lipi ceva și de fata noastră. Acum nu mai e nevoie însă de astfel de lecții. Afacerile merg foarte bine, am recuperat tot ce pierdusem, am reangajat servitorii și ne pregătim pentru o scurtă vacanță în China. De-asta o să și trimitem șoferul mai devreme după fetiță. O să fie atât de fericită că mergem într-o vacanță până la urmă...

– În China, zici?

– Da, moș Costache.

– Nu-ți permit! Nici când erai copil nu te-am lăsat să-mi spui așa. Nu-s atât de bătrân pe cât mă crezi mălăluță!

– Iartă-mă, unchiule! M-a luat gura pe dinainte. Îți trimit prin șofer un televizor nou să te mai îmbunez, ce zici?

– Mie nu-mi trebuie televizor. Natura ne oferă zi de zi cel mai frumos spectacol. Dacă vrei să-mi treacă supărarea, fă-ți timp și vino cu soțioara ta să o luai personal acasă pentru că te asigur că nu o să plece cu șoferul. E mai încăpățânată ca tine.

– Bine unchiule, dacă ți-e așa de dor de mine, atunci dă-mi o fugă până la voi.

Costache a trântit supărat telefonul. Îi plăcuse așa de mult să aibă un copil în casă și se temea că mătușa Prăjitură o să plângă într-una după plecarea fe-

tiței. Trebuia totuși să o avertizeze pe Cami că părinții veneau să o ia înapoi la oraș. Fetița era cocoțată într-un prun și citea o carte cu povești.

– Cami! la vino tu până la unchiu să stăm de vorbă.

– Vin unchiule!, și a țopăit sprintenă ca o veveriță.

– Ți-a plăcut la noi vara asta?

– Mai mult ca orice, unchiule.

– Era mai frumos la oraș?

– Așa credeam înainte. Dar acum știu că aș muri de plictiseală acolo.

– Eh! Așa a zis și tatăl tău acum 15 ani și de atunci nu l-am mai văzut să ne calce pragul...

– Papa știa de locul ăsta minunat și nu m-a adus niciodată aici?!

– Nu-i vorba de asta, Cami. E vorba că mâine părinții tăi vor veni să te ia acasă. Veți pleca într-o vacanță nu știu unde în China, apoi vei începe școala și te vei întoarce la servitorii și bogăția voastră. O să ne uiți și cine știe dacă o să ai tu o fetiță și o să vrei să o trimiți la țară.

– Nu spune așa ceva unchiulee!, izbucnit Cami în plâns. Cum să uit cea mai frumoasă vară din viața mea? Și nici nu mai avem servitori sau vacanțe exotice, dacă vrei să știi. Papa și mama au pierdut o căruță de bani. Măine o să-i conving să ne mutăm aici.

– Cami, am vorbit cu

tatăl tău. Zice că au recuperat toți banii și că toate sunt la locul lor.

– Ptui drace! Ce încurcătură...

– Nu cred că o să le placă la oraș dacă o să vorbești așa Cami.

– Am eu ac de cojocul lor, unchiule! Trebuie doar să mă ajuți.

Zis și făcut! Cami a complotat cu mătușa Prăjitură și unchiul Costache să facă în așa fel încât să le arate toate frumusețile vieții la poalele munților. Când cei doi orășeni au coborât din mașina lor lucioasă, Cami i-a întâmpinat chiuint:

– Mămucaaa! Tătuuuu! Vai da ci dor mi-o fost de voi!

– Camelia, ce este cu limbajul ăsta dragă?

– Mami, zi-mi Cami te rog eu. E mai draguț și mai scurt!

– Bbine Cami. Da ce-i cu tine așa de bronzată și de subțirică?!

– De la aerul și soarele de la munte mamă! Și nu-s așa de subțirică, am mușchi de la cățarat pe stânci, cules mure și alergat după capre negre.

– Extraordinaar. Cherie de ce nu m-ai adus și pe mine niciodată în locul ăsta grozav?!

– Nu știam Cherie că te-ar interesa viața la țară.

– Nu vezi cât de bine arată Cami?! O lună pe an de stat aici și mă fac fotomodel...

– Hai să vedem ce fac unchiul și mătușa. Camelia condu-ne tu în casă.

– Papa! Mă cheamă

Cami acum! După mine toată lumeaaaa!

Cei doi au pășit în casa spațioasă cu miros de turță dulce, fragi și muguri de brad. Mama fetiței a exclamat uimită:

– Vai Cherie! Cum puteai să-i spui „moș Costache” acestui domn încântător?! Vai! Și mătușa Pica arată extraordinar. Sunteți atât de tineeeri!

– Ei, suntem tineri pe naiba, a spus mătușa Prăjitură cu năduf pentru că nu prea suferea orășenii. E de la aerul de munte.

– Cherie! Tu dețineai secretul tinereții și nu mi l-ai spus și mie.

Mătușa chiar s-a înroșit puțin. Unchiul Costache se umflase și el în pene, bucuros că în sfârșit cineva văzuse că nu e „moș”. Amândoi o plăceau din ce în ce mai mult pe mama lui Cami așa că s-au înțeles din priviri să meargă până la capăt cu planul nepoatei. Cami le-a prins privirile și a sărit.

– Păi mamă, nu mai bine ne petrecem vacanța aici la munte în loc să mergem până în China?! Am mai fost în Chinaaa...

– Ce idee minunată draga mea! Și-așa nu-mi plăcea mâncarea din China. Ce zici Cherie?

– Vreți voi să mai rămânem la țară?

Unchiul Costache, mătușa Prăjitură, Cami și mama ei au strigat într-un glas:

– Daaaaaaaaaaaaa!!!

– Bine copii! Atunci ne instalăm o săptămână la țară.

– Uraaaa!

Și uite așa, Cami a înțeles vara asta că bogățiile de la oraș nu valorează nimic în comparație cu peisajele, animalele, oamenii, fructele și legumele pe care o casuță de la poalele munților ți le poate da. Era așa de bucuroasă că le poate arăta și părinților ei cât de frumos e la țară și, mai ales, că unchiul și mătușa nu vor rămâne singuri, în-cât țopăia, cânta și pupa pe toată lumea cât era zăulica de lungă. Deja avea un nou plan, să-și convingă părinții să-i promită că în fiecare vacanță școlară vor veni la țară măcar o săptămână.

Și-am încălecat pe vacanța mare

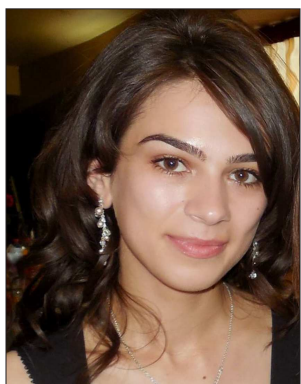
Și v-am spus o poveste cu soare!

Lecția de gramatică de pe Facebook

Mesajul unei profesoare de limba română care a devenit viral

Mesajul unei profesoare de limba și literatura română către elevii săi de pe Facebook a devenit viral în câteva zile, strângând aproape 1.000 de like-uri și la fel de multe share-uri.

*

Dragi elevi,

Deși vă bat cam 9 ore pe săptămână la cap (vă mulțumesc pentru prezența de 100% la cele 5 ore de pregătire suplimentară săptămânală, recunosc e o minune) știu că nimic nu are un mai mare impact asupra voastră ca facebook-ul și ale lui postări. Prin urmare, dați „like” dacă ați înțeles și „comm” dacă aveți nelămuriri.

Corect este „frumoaso!” nu „frumoas-o!” și deja știți din melodia lui Krem cine are cratimă.

„Doar” se folosește cu forma pozitivă a verbului, iar „decât” cu cea negativă. (Ea are 25 de ani. Nu are decât 2 lei în buzunar.) Adverbul „decât” se mai folosește și atunci când construim propoziții comparative de inegalitate. (Antonia este mai deșteaptă decât Inna.)

Atunci când vreți să fiți amabili cu doamnele și/sau domnișoarele, nu vă adresați cu „dragile mele”. Tocmai le-ați făcut mașini care scot apă de pe fundul unui râu. Corect este „dragile”.

Atunci când planificați o ieșire la o cafea sau la o cofetărie este impropriu să spuneți „căutam locație”. Pentru că nu închiriați clădirea ca să vă petreceți restul zilelor acolo, ci beți doar un suc (nu altceva, sper). „Locație” înseamnă spațiu pentru închiriat.

Corect este „Ce faci, păpușă?” nu „Ce faci, păpușe?” „Ă”-ul din final nu este țărânesc, așa cum v-ați fi așteptat. Sfatul meu este să

Chifan Ramona-Elena

4 June

Dragi elevi,

Deși vă bat cam 9 ore pe săptămână la cap (vă mulțumesc pentru prezența de 100% la cele 5 ore de pregătire suplimentară săptămânală, recunosc e o minune) știu că nimic nu are un mai mare impact asupra voastră ca facebook-ul și ale lui postări. Prin urmare, dați „like” dacă ați înțeles și „comm” dacă aveți nelămuriri 😊 Corect este „frumoaso!” nu „frumoas-o!” și deja știți din melodia l... See more

Like · Share

1,064

921 people like this.

găsiți un apelativ ceva mai original (mai speșal) dacă nu vreți să vi se răspundă cu „Bine, păpușel.” Plus un ghiozdan sau o geantă în cap.

„Serviciu” și nu „servici” – fie că e vorba despre locul unde vă veți câștiga pâinea (dacă promovați examenul de evaluare națională) sau serviciul de cafea pe care mama îl va arunca în capul vostru, pe lângă alte obiecte avute la îndemână (dacă nu îl promovați).

Structura „Vizavi de problema discutată anterior...” poate fi tradusă doar așa: „peste stradă de problema discutată anterior...”. Pentru că „vizavi” nu înseamnă decât „peste stradă”, contrar părerii că un cuvânt de origine franceză poate fi abuzat cum avem noi chef. Dacă nu aveți probleme peste stradă, nu-l folosiți.

„Să aibă” și nu „să aibe”. Ca să nu mai vorbim de și mai urâciosul „să aive”. De asemenea, „Vroiam să vă rog să mă învoiți...” este greșit. „Voiai” să spui ceva, iar eu voiam să te exprim corect și să fii prezent la oră.

Știți momentele alea în care cuvântul pe care îl scrieți are ca ultimă literă un „i” și voi nu știți dacă trebuie să stea singur sau să își mai aducă vreo 2-3 prieteni? Ei bine, totul este știință.

Pentru a nu fi incult, trebuie să citești.

Nu fi nerăbdător, fii precaut.

Nu e important a ști câte postări sunt pe facebook într-o zi, ci este important să știi lecțiile la limba română.

Verbul „a fi”, de obicei, dă cea mai mare bătaie de cap – „A fi sau a nu fi corigent, aceasta-i întrebarea”.

Se scrie „fii”, cu doi i, numai la:

– imperativ afirmativ: Fii cuminte!

– conjunctiv prezent, forma afirmativă și forma negativă: Vreau să fii cuminte. Vreau să nu fii obraznic.

– viitorul format de la conjunctiv: o să fii, nu o să fii.

În rest e „fi”, cu un singur i:

– infinitiv: a fi;
– imperativ negativ: Nu fi obraznic!

– condițional prezent: aș fi, ai fi;

– condițional perfect: aș fi fost, ai fi fost, ai fi spus, ai fi făcut;

– conjunctiv perfect: să fi știut, să fi fost, să fi avut;
– viitor: voi fi, vei fi;

– verb + Fi: pot fi, poți fi, să poată fi, să poți fi, vei putea fi.

De asemenea, substantivele masculine cu rădăcina terminată în -i au la plural nearticulat -ii (i din ră-

dăcină + i desinența de plural) și la plural articulat -iii: copil – copii – copiii.

Copiii învață cu drag la limba română (primul i face parte din rădăcină, al doilea i este desinență de plural, iar al treilea i este articol hotărât).

Structura „Aveți detalii în atașament” se regăsește în aproape toate mail-urile. Există o problemă totuși: atașament înseamnă „afecțiune (puternică și durabilă) față de cineva sau ceva. – Din fr. attachement.” Așa că dacă nu vreți să includeți sentimentele în afaceri poate schimbați structura în „Aveți detalii în fișierul atașat” atunci când vă veți depune CV-urile”, le-a scris profesoara de limba și literatura română Ramona Elena Chifan elevilor săi.

*

Mesajul său a avut un succes imens pe rețeaua de socializare, fiind preluat de un număr impresionant de persoane și pagini în doar câteva zile de la publicare.

(În fotografie: Ramona Elena Chifan, sursa: Facebook)

Un grup de elevi de la școala din Micherechi au plecat la Londra

Sâmbătă, 9 august, la ora 14.50, 30 de elevi ai școlii generale locale au plecat, din fața primăriei din Micherechi, cu autocarul spre capitala britanică. Deplasarea a continuat pe ruta Austria, Germania, Belgia, cu cazare în Franța și cu mici opriri, de exemplu, în orașul Bruxelles cu vizitarea Palatului Regal,

admirarea simbolului orașului, Atomium, amplasat lângă Parcul Mini-Europa. După ce au trecut luni dimineața strâmtoarea La Manche, prin tunelul feroviar submarin, lung de 50 de km, care leagă vestul Franței de sud-estul Angliei, pe sub Canalul Mânecii, au început vizita capitalei britanice: Palatul Buckin-

gham, St. James Park, Trafalgar Square, Piccadilly Circus, Turnul Londrei, Parlamentul, Big Ben, Westminster Abbey, șamd. Vor admira orașul Londra timp de trei zile, după care pe 16 august vor porni spre casă. Însoțitorii grupului sunt profesorii Maria Boca Cozma, Mihaela Baicu, Dumitru Boca, Zoltán Ruja și secretara școlii Anica Ruja Cefan.

Tabăra de limba engleză s-a înscris în seria de activități din cadrul proiectului TAMOP 3.1.4-12/2012-0226 „Dezvoltări în spiritul școlilor inovatoare la școala generală și grădinița bilingvă din Micherechi”, proiect prin care școala și grădinița din Micherechi a beneficiat de o sumă nerambursabilă în valoare de aproape 66 de milioane de forinți. Cu impresiile elevilor vom reveni în numărul din săptămâna viitoare.

A.C.

(Urmare din pag. a 4-a)

Forul Roman, cu Colosseumul, Arcul de Triumf al Sfântului Constantin cel Mare și Columna lui Traian, etc; basilici sau mănăstiri în care se află vestitele catacombe române și moaște de Sfinți Mucenici, ca cea de la „San Pancrazio”, sau alte relicve importante ale creștinismului primar, precum „Santa Prassede” și „Santa Cecilia in Trastevere”, tot din Roma; sau basilica „San Marco” din Veneția, adevărată operă de artă, care cuprinde mozaicuri de renume, vechi icoane bizantine, precum „Maica Domnului Nicopeia” și alte valori inestimabile ale creștinismului, ca „Palia Sfântului Evanghelist Marcu”, Ocrotitorul Catedralei și al întregii Veneții; tot la Veneția au mai fost vizitate și alte biserici, în care se găsesc Moaștele unor mari Sfinți ai Bisericii noastre, precum Sfinții Atanasie al Alexandriei și Ioan cel Milostiv, Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Zaharia, tatăl Sfântului Procop Ioan, Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului, sau ale Sfintei Marii Mucenice Cristina, din bise-

Pelerinaj în Italia, Franța și Grecia

rica „San Francesco della Vigna”, la care pelerinii s-au închinat chiar în ajunul sărbătorii sale, în 23 iulie 2014; sau Domul din Milano și biserica „Sfântului Ierarh Ambrozio al Mediolanului”; precum și Catedrala Arhiepiscopală din Atena, în care se află Moaștele Sfintei Cuvioase Mucenice Filoteia din Atena și ale Patriarhului Grigorie al V-lea, al Constantinopolului, sau Mănăstirea „Sfântului Cuvios Efrem cel Nou”, din Nea Makri, tot din Grecia, care adăpostesc Moaștele întregi ale Sfântului care atât de multe a pățit pentru Mântuitorul Iisus Hristos, în secolul al XV-lea, dându-și obștescul sfârșit în data de 5 mai 1426 și ale cărui Sfinte Moaște au fost descoperite în chip minunat, în 3 ianuarie 1950, după mai bine de 500 de ani).

Peste tot, atât în partea de nord a Italiei (la Veneția, Milano sau Genova), cât și în centrul sau sudul ei (la Roma sau Bari), pelerinii au fost întâmpinați cu multă dragoste de preoți sau diaconi slujitori în

parohiile românești din aceste orașe și care, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Siluan al Italiei, i-au condus pe aceștia la obiectivele importante din zonă, i-au găzduit sau au slujit împreună la sfintele altare românești care au fost amenajate în Italia. Tot cu acest prilej, cei doi ierarhi cu nume comun, închinat Sfântului Cuvios Siluan din Muntele Athos, dar desfășurându-și activitatea în țări și locuri diferite, precum Italia sau Ungaria, s-au întâlnit la Centrul Eparhial din Roma și au vizitat Catedrala Episcopală și celelalte realizări de excepție de la Reședința care acum câțiva ani nici măcar nu exista și care a fost amenajată și cu sprijinul consistent al Statului Român, dar și prin munca stăruitoare, jertfelnicia și hărnicia viețuitorilor și colaboratorilor Preasfințitului Părinte Episcop Siluan Șpan al Italiei.

Pelerinajul a mai cuprins și alte întâlniri și vizite importante, precum cea de la Mănăstirea „Schimbării la

Față a Domnului” de la Terrasson, din Franța, aflată sub conducerea duhovnicească a Părintelui Elie Ragot, știut de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan din Ungaria, la fel ca și maicile din această mănăstire care este metoc al Mănăstirii „Simonos Petra”, din Muntele Athos, de pe vremea absolvirii Facultății de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu, când a viețuit câteva luni de zile în Franța, unde a avut posibilitatea să cunoască mai bine limba franceză și spiritualitatea acestei țări. Sau vizita de la Assisi, unde au fost văzute Mănăstirea în care se află mormântul Sfântului Francisc de Assisi și ale Sfintei Clara, întemeietorii ordinului franciscan, de monahi și monahii, sau de la Mănăstirea de clarise „San Luigi”, din Bisceglie, de lângă Bari, unde unele dintre monahiile acestui așezământ monahal claustrat cunosc îndeaproape și arta pictării icoanelor pe lemn, atât de îndrăgită și de cunoscută în lumea ortodoxă.

Pe lângă multe lucruri interesante și inedite aflate de către pelerinii români de la Jula, din Ungaria, în cadrul acestui minunat pelerinaj efectuat la atâtea locuri cu rezonanță istorică, culturală și spirituală, chiar din perioada apostolică, demersul spiritual realizat cu multă osteneală, dar și cu bucurie sufletească deosebită, a mai dezvăluit încă un aspect foarte semnificativ pe care îl realizează Biserica Ortodoxă Română astăzi, și anume importanța capitală a parohiilor românești înființate sau susținute în diasporă de către Patriarhia Română, care au cunoscut o organizare și o dezvoltare foarte mare cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și care oferă atât loc de odihnă și înălțare sufletească, de regăsire și de ajutor, cât și de păstrare a identității românești și ortodoxe pentru atâția români plecați în depărtări pentru a-și găsi un loc de muncă mai bun, sau din alte pricini. Și totodată, ele se dovedesc a fi și un loc de nădejde pentru o cunoaștere reciprocă mai bună, dar și pentru experimentarea și întărirea comuniunii frățești ortodoxe românești, dincolo de granițele țării. Pentru toate acestea, dar și pentru toate lucrurile văzute cu împlinire de-a lungul întregului pelerinaj, pelerinii din Jula au adus mare mulțumire Bunului Dumnezeu, în fiecare dintre locurile vizitate.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Primari și oaspeți români la Festivalul Lubenitei din Medgyesegyháza

La sfârșitul săptămânii trecute, la Medgyesegyháza, localitate din județul Bichiș, renumită în culturile de pepeni, a fost organizat, Festivalul Lubenitei, eveniment ajuns la cea de-a 20-a ediție.

Întâlnirea care a pornit în principal ca un forum profesional s-a dezvoltat într-un festival cultural și de divertisment. La festival au loc în fiecare an dezbateri profesionale, prezentări despre diverse soiuri și prezentări de protecție a plantelor, concurs întrecere pentru producători, târguri și programe culturale.

În prima zi a evenimentului, vineri, 1 august, la programul cultural al naționalităților, și la deschiderea oficială a festivalului, au participat, printre alți invitați, Florin Vasiloni, consulul general al României la Jula, Ioan Fodoreanu, consulul general al României la Seghedin, Ruck Marton, primarul din Medgyesegyháza, Daniel Negrea, președintele Autogovernării românești din localitate, Margareta Tat, primarul din Micherechi, Bertold Netea, viceprimarul din Micherechi, Maria Gyuricska Kalcsó, primarul din Chitighaz.

A.B.

„Dacă oamenii ar fi atât de organizați și de harnici cum sunt albinele...”

Români din Iula pasionați de albinărit

(Urmare din pag. a 5-a)

Această meserie o va practica apoi o viață întreagă, viață care ajunge până la patru ani. Toamna, când vânturile încep să adie mai răcoros, florile cu miere încep să se împuțineze, ploile împiedică albinele să iasă din stup pentru zile în șir, multe sunt distruse de vreme. La venirea iernii, albinele se închid în stup. Nu e însă vorba de o hibernare. Albinele se strâng ghem în jurul mătci, care nu mai depune ouă. Ele se încălzesc bătând mărunț din aripi, astfel că până și în zilele cele mai friguroase temperatura în stup e păstrată în jurul valorii de 33 de grade. Iarna, mierea strânsă devine o valoroasă hrană. Cum dă primăvara, încă vremea nici nu s-a încălzit însă în zilele cu soare albinele zboară către florile primăverii. Aceste albine lucrătoare sunt născute înaintea intrării în iarnă și au trăit până acum numai în interiorul stupului, astfel că ieșirile de acum sunt pentru ele primele din viață. Pe măsură ce albinele încep să aducă mâncare nouă, stupul devine tot mai activ și mai caldușos. În aceste condiții, matca reîncepe și ea să depună ouă: vine iarăși sezonul cu căldură și viață.

Matca, lucrătoarele și trântorii

Domnul Petruța ne-a dezvăluit lucruri deosebite despre intervențiile necesare la un stup de albine, despre cum trebuie asigurată hrana albinelor, despre curățarea stupilor, încălzirea pentru iarnă, medicamente, recoltarea mierii și atenția ca fiecare familie, adică fiecare roi din stup să aibă condițiile necesare traiului.

Este de știut că într-un stup locuiește un singur roi de albine. Roiul este alcătuit din trei tipuri de albine: regina (matca), lucrătoarele și trântorii. Albinele lucrătoare alcătuiesc majoritatea populației și sunt toate femele, dar neputându-se reproduce. Albinele lucrătoare sunt altruiste, pentru că au grijă de regină, și practic efectuează toate sarcinile necesare pentru susținerea stupului. Domnul Teodor ne-a lămurit că regina trăiește în jur de patru ani și este singura care depune ouă. Într-o singură zi, matca depune până la 2000 de ouă, de două ori greutatea ei. De-a lungul anului, o matcă depune până la 200.000 de ouă. Ouăle fertilizate vor deveni albine lucrătoare, iar cele nefertilizate devin trântori. Matca poate doza numărul de ouă pe care le fertilizează. Matca comunică

cu celelalte albine prin feromoni. Feromonii secretați de regină reprezintă amprenta olfactivă distinctă a fiecărui roi. Lucrătoarele știu când regina este pe moarte, deoarece aceasta nu mai degajă feromoni. Dacă regina moare prematur, fără să apuce să depună ouă de regină, albinele vor crea o nouă matcă din larvele deja existente, dacă acestea nu au mai mult de 3 zile. În cazul în care roiul rămâne fără matcă, albinele scot un zumzet aparte, iar apicultorul trebuie să asigure o mamă nouă, care mai nou se poate și cumpăra la preț de 3-4 mii de forinți, conform apiculturului Petruța.

Albinăritul: pasiune și relaxare

Dragostea pentru albinărit a deprins-o și fiul domnului Petruța, însă fiind aproape de dânsul și ginerele Gheorghe Ruja, acesta a ajuns să dețină o stupină cu 60 de familii și toți atâția stupi. Domnul dr. Gheorghe Ruja, după o zi încărcată la biroul său de avocatură din Iula, declară că activitățile din stupină îl relaxează, îl ajută să se desprindă de grijile zilnice. E în continuare fascinat de felul în care albina știe să se organizeze, de hărnicia ei, de disciplina care domnește într-un stup.

– În momentul în care intru în stupină mă simt relaxat. Albinele sunt niște insecte plăcute și foarte

inteligente. Dacă societatea noastră ar fi organizată după modelul unei familii de albine, cred că am fi mult mai departe, crede domnul Gheorghe Ruja. Acesta ne-a mărturisit că la dânsul apicultura a început odată cu căsătoria.

– Căsătorindu-mă cu soția *Nora Petruța*, am primit și albinele. De atunci ele sunt pentru mine o mare pasiune, am făcut și un curs de apicultură și îmi place mult să mă ocup de ele, ne-a mărturisit domnul Ruja.

Fiindcă ne aflăm chiar în luna recoltării mierii l-am întrebat pe domnul avocat ce înseamnă mierea bio la ora actuală:

– Pot să dau două răspunsuri la această întrebare. În primul rând, poate o să par năserios, dar trebuie să spun că nici un apicultor nu poate să știe în care floare merge albina să adune miere, poate fi bio, sau nu. În al doilea rând, aș spune că există miere bio, precum există pe piață și foarte multe alimente bio, aici există un control foarte strict și o asociație care se ocupă de controlul acestei mierii. Trebuie să știți că acel apicultor care se ocupă cu miere bio, nu poate duce oriunde pe teren albinele decât în zone strict cu culturi bio, dar controlul mierii este cel mai important”, a subliniat domnul Ruja.

A ales albinele în loc de sere

De cinci ani, de când

și-a dat seama că-i place stupăritul, Ioan Ruja, din Iula, tot un ucenic al domnului Teodor Petruța, a fost doar ochi și urechi la ce fac albinele în stup.

– Eu nu sunt un profesionist în ale albinăritului, însă îmi place foarte mult ceea ce fac. După ce ani de zile am avut această curiozitate și tot vorbeam cu bace Toadere a lu Petruța despre albine am decis să-mi iau și eu, ca să am o preocupare pe lângă casă. Stând la Iula și neavând aici posibilitatea să-mi fac folii, adică sere, cum e moda în satul meu natal Mîcherechi, m-am gândit să schimb acea profesie cu albinăritul și sunt super mulțumit de alegerea mea. Încă și acum am de învățat, tot timpul apar noutăți, tot timpul ai ceva nou de învățat: cum să scapi de paraziții noi, de boli, ce fel de soluții, de medicamente noi apar, în ce situații să le folosești. Foarte mulți factori provoacă situații noi de la an la an și trebuie să știi să previi acestor situații. Încă în fiecare an până acuma am avut ocazia să întâlnesc situații la care mi s-a spus că până atunci nici cei mai pricepuți apicultori nu au întâlnit așa ceva. De aceea este nevoie de multă atenție, trebuie să-ți plăcă ceea ce faci, să le iubești și să fii pe fază la noutăți. Eu sunt deschis la lucrurile noi și moderne, iar azi cu internetul poți să te documentezi mult mai mult decât pe vremuri. A. Butar

Obiceiuri tradiționale românești din patrimoniul UNESCO, ilustrate pe mărci poștale

Doina, Călușul și alte obiceiuri și manifestări ale tradiției populare incluse în Patrimoniul Cultural Imaterial UNESCO sunt ilustrate pe mărci poștale românești într-un proiect special realizat de Romfilatelia, informează Agerpres.

Proiectul filatelic „România în Patrimoniul Cultural Imaterial UNESCO” reunește pe timbre semnificații populare și ilustrează valorile perene ale tradiției românești, patrimoniu reprezentativ pentru poporul

român și o adevărată imagine a identității neamului nostru.

Patrimoniul Cultural Imaterial românesc însușește tradiții și expresii orale, ritualuri și evenimente festive, dar și cunoștințe și practici referitoare la natură, la univers și la tehnici legate de meșteșuguri tradiționale, se arată în comunicat.

Patru dintre aceste obiceiuri și manifestări, înscrise în lista Patrimoniului Cultural Imaterial al Uma-

nității UNESCO, sunt promovate printr-o emisiune de mărci poștale: ritualul Călușului, nominalizat și acceptat în noiembrie 2005, care este reprodus pe marca poștală cu valoarea nominală de 6 lei; Doina, inclusă în octombrie 2009 și transpusă pe timbrul cu valoarea nominală de 3,10 lei; ceramica tradițională de Horezu, inclusă în decembrie 2012 și reprodusă pe marca poștală a coliței dantelate, având valoarea nominală de 9,10 lei; și Colindatul în ceață bărbătească, cel mai recent obicei al tradiției românești inclus pe lista Patrimoniului Cultural Imaterial UNESCO, în decembrie 2013, și ilustrat pe marca poștală cu valoarea nominală de 9,10 lei. Cele patru valori sunt completate de plicul prima zi, emisiunea fiind ma-chetată în coală de 20 de timbre + 1 vinietă, mini-coală de 6 timbre și coliță dantelată.

Începând de joi, emisiunea de mărci poștale „România în Patrimoniul Cultural Imaterial UNESCO” va putea fi achiziționată de la toate magazinele Romfilatelia din București și din țară.

Case scoase la vânzare la prețul de 1 euro, într-un sat din Sicilia

Aproximativ 20 de case au fost scoase la vânzare la prețul de 1 euro în satul Gangi, datând din secolul al XII-lea, situat în provincia Palermo, din Sicilia.

Oferta vine în condițiile în care, de-a lungul anilor, numărul locuitorilor din sat a scăzut la aproape 7.000, după ce italienii s-au mutat în alte regiuni, în cău-

tarea unui loc de muncă, relatează TheLocal.it. Autoritățile locale încearcă să revitalizeze satul, încercând să-i atragă pe străini să cumpere casele părăsite.

40 de concerte și recitaluri extraordinare cu intrare liberă la Concursul Enescu

ale concursului: vioară, violoncel, pian și compoziție.

Iată ce puteți asculta:

- peste 230 de tineri artiști din 36 de țări, viitoarele mari nume ale muzicii clasice de mâine

- un recital extraordinar al pianistului francez Jean-Claude Penntier, membru în juriu Festivalului și prezent și în ediția 2013 a Festivalului Enescu

- Galele Finale ale laureaților acestei ediții a Concursului Enescu, alături de Orchestra Filarmonicii „George Enescu”.

Concurenții înscriși la ediția din această toamnă a Concursului Internațional „George Enescu” provin din 36 de țări: România (28 concurenți), Rusia (25), Coreea de Sud (21), Japonia (17), SUA (9), Franța (8), Ucraina (7), Germania (6), Canada (4), China (4), Grecia (4), Marea Britanie (3), Italia (3), Estonia (3), Polonia (2), Taiwan (2), Republica Moldova (2), Letonia (2), Belarus (2), Bulgaria (2), Elveția, Azerbaidjan, Kazakhstan, Serbia, Israel, Belgia, Lituania, Norvegia, Georgia, Spania, Brazilia, Venezuela, Mexic, Argentina, Australia, Austria (câte un participant din fiecare).

Participarea la Concursul George Enescu înregistrează o tendință crescătoare: numărul de înscriși la această ediție este cu 20% mai mare față de anul 2011.

Intrarea la concerte și recitalurile din cadrul ediției 2014 a Concursului Enescu, care se va desfășura între 6 și 27 septembrie, este liberă în baza unei proceduri de înregistrare și în funcție de locurile disponibile, anunță siteul oficial al evenimentului.

Formularul pentru înregistrare, care vă permite să vă rezervați locurile, precum și programul complet al evenimentelor este disponibil în pagina PROGRAM a concursului. Rezervarea se face cu un click pe secțiunea OBȚINE BILET.

Concertele și recitalurile au loc la Ateneul Român și la Universitatea de Muzică București. Publicul va putea lua parte la toate etapele susținute de concurenți în cadrul celor patru secțiuni

TV

Pruncul, petrolul și ardelenii

Vineri, 15 august, ora 16.30, Kanal D

Aventurile a trei frați ardeleni care se confruntă cu legile Lumii Noi. Mezinul familiei se va căsători și va deveni tată. Așteptând fericitul eveniment cei trei se stabilesc cumpărând o fermă și se pregătesc de nuntă. În același timp izbucnește un conflict cu vecinul lor care deține „monopolul” apei din zonă. Ilarion Ciobanul a aflat tot despre bacele Traian așa încât el este abia acum, cu forță, cu farmece și o candoare inegalabilă, acel bace puritan, blând, promițător de palme pe care din când în când le mai și trage, încrezător în lume și bănuitor pe viață, care viață nu poate fi închipuită astfel decât înapoi la Poplaca.

La patru pași de infinit

Sâmbătă, 16 august, ora 22.30, TVH

După îndeplinirea unei misiuni de sabotaj împotriva trupelor naziste, tânărul ofițer Mihai, grav rănit, este ascuns și îngrijit de doctorul Coman în locuința sa. Acolo Mihai o cunoaște pe Ana, fiica doctorului, o tânără care se pregătește pentru bacalaureat. Dragostea lor romantică își găsește refugiu în podul casei, în așteptarea trecerii pericolului, dar tânărul va fi împușcat de agenții Siguranței cărora mama Anei le divulgase ascunzătoarea lui.

Codul lui Da Vinci

Duminică, 17 august, ora 20.30, PRO TV

Ecranizarea romanului de megasucces și controversă al lui Dan Brown. Un profesor american de simbolistică se trezește implicat în aventura vieții lui, atunci când este chemat să vadă cadavrul mutilat al custodelui Muzeului Luvru. Acesta era Mare Maestru al unei organizații secrete și îi lasă din disperare lui și nepoatei o serie de mesaje cifrate care să îi conducă la înțelegerea adevărului ascuns de Biserica de sute de ani. Profesorul formează echipă cu tânără nepoată a custodelui și va descoperi lucruri abia bănuite de el sau doar visate, din moștenirea Cavalerilor Templieri.

SPECTACOL

Teatrul de Vară din Arad „Toate-s vechi și nouă toate”

Ion Caramitru, unul dintre cei mai mari actori români, apreciat nu numai în țară, dar și dincolo de granițele ei, va încânta publicul de la Teatrul de Vară Ethos din Arad miercuri, 20 august, începând cu orele 20.30, într-un spectacol de muzică și poezie intitulat „Toate-s vechi și nouă toate”. Marele artist român va aborda cu acest prilej un repertoriu variat din opera marilor poeți români – Lucian Blaga, Ion Barbu, Nichita Stănescu, Marin Sorescu –, precum și fragmente din manuscrisele lui Eminescu, dar va avea pregătite și câteva surprize în armoniosul grai aromânesc din Munții Pindului. Partea muzicală a serii va fi oferită de flautistul arădean Constantin Talmaci și de Corul de cameră „Voces amicitiae”, condus de maestrul Lucian Oniță.

TIMP LIBER

Târgul Meșteșugarilor

În acest sfârșit de săptămână, în perioada 14–17 august, pe aleea pietonală Mărășești din Timișoara va avea loc un târg național. Produse expuse vor fi dintr-o gamă diversificată, de la bijuterii cu pietre semiprețioase, artizanat, flori, mic mobilier, decorațiuni, sticlărie, hand-made, cosmetice, anticariat, etc. Program 9.00 – 22.00, acces gratuit.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 AUGUST, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

19 AUGUST, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 AUGUST, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport: Clubul suporterilor 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 AUGUST, JOI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 AUGUST, VINERI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe undele Europei – emisiune euroregională 17.55: Încheiere

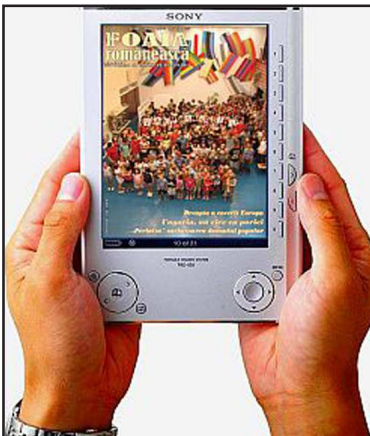
24 AUGUST, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 20 august, m1, ora 6.25
joi, 21 august, Duna TV, ora 7.00

În emisiunea în limba română de această dată, după știrile săptămânii vă vom conduce la Jula, unde pregătirile amenajării interioare a clădirii care va adăposti noul muzeu ortodox român se află în stadiu avansat. Din motive tehnice acest material va fi difuzat doar în această săptămână. În a doua parte a programului vom evoca câteva clipe de la Festivalul Castraveților din Micherechi. La ediția din anul trecut, una dintre vedetele evenimentului a fost cunoscuta cântăreață etno, Lorena. Realizator: **Tiberiu Boca**

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

Glume

Într-o vară, de la centru se deplasează un delegat să vadă cum stau țărani cu lucrările agricole. Satul pustiu, doar o băbuță stătea pe o bancă. Omul, nedumerit, o întreabă:
– Bunico, unde sunt oamenii?
– La căminul cultural.
– Și ce fac acolo?
– Învăță engleza.
– Dar femeile?
– Tot la căminul cultural, învață engleza.
– Și copii?
– La cămin, măică, învață engleza.
– Și mata, de ce nu ești? Întrebă omul profund mirat.
– Because I speake English, răspune bătrâna.

Politiștul în muzeu. Din neatenție, dă jos o vază, care se sparge. Paznicul, palid, se apropie în fugă:
– Vai de mine, era o piesă care data de acum 3000 de ani.
– Ce m-am speriat, credeam că am spart ceva nou.

TU ALEGI!

Înregistrează-te de **ROMÂN**

și votează la alegerile locale din toamnă pentru candidații români!

A nemzetiségi névjegyzékbe való felvétel iránti kérelem

A Kérem felvételemet a(z)

☒ bolgár	☒ lengyel	☒ roma	☒ szerb	
☒ görög	☒ német	☒ román	☒ szlovák	☒ ukrán
☒ horvát	☒ örmény	☒ ruszin	☒ szlovén	

nemzetiség névjegyzékébe. Kijelentem, hogy a fent megjelölt nemzetiséghez tartozom.

B ☒ Kérem, hogy a fenti nemzetiség választópolgáraként történő névjegyzékbe vételém hatálya az országgyűlési képviselők választására is terjedjen ki.

T ☒ Kérem a nemzetiségi névjegyzékbe felvett adat(ok) törlését. Választási lehetőség: A, B

Înscrierea pe lista românească se poate face până pe 26 septembrie 2014

FOAIA
românească
15 august 2014
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2014: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).